

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla .. **felperesnek** a Juhász M. Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Juhász M. Gábor ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen sajtó-helyreigazás iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság által 2009. február 18. napján meghozott 26.P.21.282/2008/7. számú ítélet ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezését helybenhagyja az alábbiak szerinti pontosítással.

„Helyreigazítás:

A 2008.május 24.napján közzétett „**P p**” című cikkünkben azt a valós tény, miszerint felperes "**A**"-tól is származnak jövedelmei abban a hamis színben tüntettük fel, mintha felperes "**A**" fizetett szószólója lenne.

Valótlanul híreszteltük, hogy felperes megvesztegetéssel vádolja "**B**" polgármestert ezzel ellentétben felperes sem saját, sem a "**C**" nevében ilyet nem állított.

Valótlanul híreszteltük, hogy felperes azzal vádolja az önkormányzatot, hogy az nem a város érdekeit nézi, ezzel ellentétben felperes sem saját, sem a "**C**" nevében ilyen állítást nem fogalmazott meg.

A fellebbezési eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... című ingyenes ... hetilapban az ugyanott 2008. május 24-én megjelent „**P p**, a városfejlesztés kerékkötői - a tények tükrében a rágalmak” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül közölje az alábbi közleményt:

„helyreigazítás:

A 2008. május 24. napján közzétett „**P p**” című cikkünkben

- valótlanul állítottuk, hogy felperes "**A**"-tól kapja jövedelmeit. (1.)
- Valótlanul állítottuk, hogy felperes megvesztegetéssel vádolja "**B**" polgármestert, ezzel ellentétben felperes sem saját, sem a "**C**" nevében ilyet nem állított. (2.)
- Valótlanul állítottuk, hogy felperes "**A**" fizetett szószólója lenne. (3.)
- Valótlanul állítottuk, hogy felperes azzal vádolja az önkormányzatot, hogy az nem a város érdekeit nézi, ezzel ellentétben felperes sem saját, sem a "**C**" nevében ilyen állítást nem fogalmazott meg." (4.)

A megyei bíróság a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasítva akként rendelkezett, hogy a perrel felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Kötelezte a felperest 22.500, az alperesi kiadót szintén 22.500 Ft feljegyzett illetéknek a magyar állam javára történő megfizetésére.

A rendelkező rész (2.)-vel jelzett tétellel kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes nem vitatta, miszerint "**A**" a barátja, cégével áll kapcsolatban, azonban arra hivatkozott, hogy a vállalkozásaiból elért bevételein túlmenően egyéb jövedelmei is vannak, tehát nem "**A**" pénzétől függ.

Az alperes e vonatkozásban a tényállítás jellegét nem vitatta, "**D**" magánokiratba foglalt nyilatkozatát csatolta, mely szerint a felperes 2006. decemberében és 2007. januárjában "**A**" érdekkörébe tartozó vállalkozások ügyeiben járt el, melyet a tanú tudomása szerint 2006. decemberében teljes munkaidőben, azt követően pedig megbízottként vállalkozási szerződéses jogviszony alapján és keretében végezte. A tanú nyilatkozott arról is, hogy a felperes "**A**" általi foglalkoztatására vonatkozó adatokat "**B**" polgármesterrel 2006 - 2007. fordulóján ő közölte. Az alperes álláspontja az volt, hogy a személy megítélése szempontjából közömbös, vagy lényegtelen tévedések nem adhatnak alapot a sajtó-helyreigazításra.

A megyei bíróság álláspontja szerint az ember, mint személyiség két nagyon fontos területe a személyi függetlensége, és a munkája, jövedelemszerzése, egzisztenciája. Ebből eredően nem lehetnek lényegtelennek minősíteni, hogy a felperes csak és kizárólag "A"-tól, vagy más úton is realizál jövedelmet. Az alperes által előterjesztett bizonyítékok a kizárólagosságot, míg a felperes által előadottak az egyéb vállalkozásokból származó jövedelmeket minden kétséget kizáróan nem támasztották alá, ezért a bíróság a felperes keresetének e vonatkozásban csak a valótlan tényállítás körében adott helyt. Ehelyütt mutatott rá, hogy a bírói gyakorlat szerint a bíróság belátása szerint határozhatja meg a helyreigazítás tartalmát, annak szövegét. A valóság feltüntetése csak annyiban követelhető, amennyiben ez a valótlanosság, illetőleg a való tények hamis színben feltüntetése megértéséhez, értelmezéséhez szükséges.

A rendelkező rész (2.)-ben taglalt tétellel kapcsolatban azt rögzítette, hogy a felperes előadása szerint sem személyében, sem az általa elnökölt egyesült ilyen kijelentést sem szóban, sem írásban nem tett, ezért ez valótlan állítás. A „szajkózás” kifejezés önmagában is sértő.

Az alperes e vonatkozásban hivatkozott a "C"-nek a polgármesterhez írott, a felperes, mint elnök által aláírt levelére, amelyet a korábbi ítélettel szembeni fellebbezése A/2. számú mellékleteként csatolt.

A megyei bíróság álláspontja szerint a cikk szövegének helyes értelmezése alapján az ellenzők és az ellenzék, valamint a felperes szajkózása is azzal vádolja a polgármestert, hogy megvesztegették, ez mindenképpen tényállításként értelmezhető.

Azt állítani valakiről, hogy az váddal illet valaki, véleményként értékelni nem lehet, ebből eredően mint tényállítás a cikkben benne van. Az alperes által hivatkozott levél arra kéri a város polgármesterét és jegyzőjét, hogy tegyék lehetővé szakmai előkészítő anyagok megismerését és ennek alapján a kérdés nyílt megvitatását.

Hangot adnak annak, hogy a konzervatív értékeket valló "C"-nek nem érdeke, miként a FIDESZ-t támogató helyi állampolgároknak sem, hogyvárosa és az egész ...polgári oldal - alaptalan általánosítások miatt - gazdasági visszaélések gyanújába keveredjék.

A levél sem szövegében, sem tartalmában megvesztegetésre nem utal. Mindössze gazdasági visszaélések, alaptalan általánosítások miatti gyanújáról szól. Ezen összetételben a cikk írójára, a polgármesterre személy szerint még csak utalás sincs. Ugyanakkor maga a cikkbeli állítás megvesztegetéssel, azaz bűncselekménnyel való vádolás, súlyos megítélésű tényre vonatkozik. Ennek valóságát az alperes bizonyítani nem tudta, ugyanakkor az alperes által hivatkozott levél erre vonatkozó utalást sem tartalmaz, ezért a bíróság a felperes keresetének e vonatkozásban teljes mértékben helyt adott, mind a valótlan állítás, mind a valóság közlése vonatkozásában.

A rendelkező rész (3.) tétele vonatkozásában álláspontja az volt, hogy a szöveg első része vélemény, nem felperes, hanem "A" ambícióira célkitűzésekre vonatkozóan. A véleménynyilvánítás ezen formája a publicisztika kereteit nem is lépi túl politikai ellenfelek egymás közötti vitájában. A második mondat azonban már nem a politikai ellenfélre vonatkozik, hanem az olyan városvezetőre, akit zsebre lehet vágni, és akit egyéni önös érdekek szerint lehet irányítani és ilyen ember a felperes, aki "A"nak a fizetett szószólója.

Figyelemmel azon cikkbeli utalásra is, hogy a felperes jövedelmei "A"-tól származnak, ezen szövegkörnyezetben olyan önállóan, függelmi viszonyban álló, fizetségért nem saját vélemény formáló emberre történik utalás, amely már a véleménynyilvánításon túlmenő tényállításnak tekinthető.

A fizetség a fentiekben is kifejtettek szerint tényként nem állapítható meg, ugyanakkor a felperes sem bizonyította, hogy egyedül az egyesület elnökeként tett nyilatkozatot, és hogy ezen tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi, ezért a bíróság a felperesi keresetnek e vonatkozásban csak részben adott helyt.

A rendelkező rész (4.) tétel vonatkozásában a megyei bíróság ítéletének indokolása szerint az alperes ezen állítás kapcsán a korábbi ítélettel szembeni fellebbezéséhez A/2. alatt csatolt a "C" levele a polgármesterhez iratban foglaltakra hivatkozott azzal, hogy ebben burkoltan ez az állítás benne van. Azonban alperes sem vitatta, hogy szó szerint ez így valóban nem szerepel benne.

Az alperes által hivatkozott iratban az szerepel, hogy egy ilyen volumenű kiadás ügyében célszerű lenne a lakosság és az esztergomi társadalmi szervezetek számára biztosítani a szerződést előkészítő szakmai anyagok, gazdaságossági számítások, hatástanulmányok megismerését. Sajnálatos, hogy zárt ülésen a nyilvánosság

kizárásával született döntés. Kérték a tájékoztatást az anyagok megismerésének lehetőségét, és a kérdés nyílt megvitatását, mert az egyesületnek, a FIDESZ-t támogató választópolgároknak sem érdeke, hogy ... városa az egész ... polgári oldal - alaptalan általánosítások miatt - gazdasági visszaélések gyanújába keveredjék.

Az irat a polgári oldal, a város, az egyesület érdekeire hivatkozik, még csak utalás sincs benne arra, hogy aki nem az általuk kértek szerint cselekszik, az a város érdekei ellen tesz. Arra való utalás, hogy alaptalan általánosítások miatt gazdasági visszaélés gyanúja vetődhet fel, önmagában nem tartalmaz még eshetőlegesen sem olyan tartalmat, hogy az önkormányzat nem a város érdekeit nézné. Erre tekintettel a bíróság a felperes ebbéli keresetének teljes mértékben helyt adott.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak részbeni megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása iránt. Az (1.) és a (3.) tétellel kapcsolatosan, azokat egybevonva kiemelte, hogy a perben becsatolt okiratok alapján tényként megállapítható, hogy a felperes valóban rendelkezik jövedelemmel "A"-tól. A bíróság arra tekintettel találta megállapíthatónak a helyreigazítás elrendelését, hogy nem tudta az alperes bizonyítani a jövedelmek kizárólagosságát.

Álláspontja szerint a cikkben szereplő mondat helyes értelmezése szerint nem lehet akként állást foglalni, hogy az azt állítaná, miszerint a felperes kizárólag "A"-tól kapta a jövedelmeit. A cikk állítása valóban azt tartalmazza, hogy a felperes kap jövedelmeket "A"-tól, de nem zárja ki ugyanakkor annak lehetőség, hogy a felperesnek más forrásból is lehettek jövedelmei. Az pedig, hogy ezek a jövedelmek milyen mértékben oszlanak meg a felperes egyéb megbízói között a felperes sem tudta bizonyítani, e körben a valóság bizonyítását az elsőfokú bíróság sem találta elegendőnek.

Ami a fizetett szószóló kitételt illeti, alperesi álláspont szerint ez a kijelentés nem tartalmaz tényállítást, véleménynyilvánításnak minősül, lévén, hogy a cikk szerzőjének értékkitéletét tartalmazza.

A (2.) tétellel kapcsolatban fenntartotta azon elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatát, hogy a fenti kijelentés nem szerepel a cikkben. A cikkben az szerepel, hogy a felperes hasonlóképpen mondott valamit, mint amit a cikkben előtte említett személyek állítottak, jelesül, hogy a képviselő-testület azért tart zárt üléseket, mert "B" polgármester így akarja titokban tartani, hogy megvesztegették. Olyan tényállítást tehát a cikk senki vonatkozásában nem tartalmaz, hogy "B"-t bárki is

megvesztegetéssel vádolná, különösen felperes vonatkozásában nem. A „hasonlóképpen szajkóz” kifejezés önmagában csak annyit jelent, hogy a felperes is olyasmiket mondott, mint amit mások. A közölni rendelt helyreigazítás tartalma e körben is többet állít, mint ami a cikkben tényszerűen elhangzik.

Annak igazolásához, hogy a felperes a cikkben írtakat „hasonlóképpen szajkózta” csatolta a "C" a felperes által jegyzett kiadványát, amely a cikkben szereplő azon kijelentés valóságtartalmát, miszerint a felperes azzal vádolta az önkormányzatot, hogy az nem a város érdekeit nézi, az alperes álláspontja szerint alátámasztja. A kiáltvány tartalma az átlagolvasó számára ezen tényállításnak, mint következtetésnek a levonására alkalmas, ami éppen az önkormányzat személyiségi jogait sértheti. A kiáltvány kételyeket fogalmaz meg, mely a cikkben írt tényállítást sugalmazza, ezért e körben a cikk nem adott közre valótlán tény, még akkor sem, ha a kiáltványban a helyreigazítani rendelt tényállítás szó szerint nem is szerepelt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet megfellebbezett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult.

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § /3/ bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálvá megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a Győri Ítéltábla Pf.I.20.322/2008/8. sorszámú végzésben tett utasításainak megfelelően a feleknek a Pp. 3. § /3/ bekezdésére és 141. § /6/ bekezdésére történt kioktatása mellett helyes bizonyítási teher telepítésével a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206.§-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállás állapított meg, az abból levont jogi következtetésével - részbeni pontosítással - és a döntés indokolásával is az ítéltábla egyetért.

(1.), (3.) tétel:

A sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is (PK.12.sz.II.).

Az ítéltábla álláspontja szerint - és erre utal a fellebbezés is azzal, hogy ezt a két pontot szintén összevonta - a két tétel összefügg a cikkben, egymásból következik.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a felperes és "A" között volt gazdasági kapcsolat, azaz "A"-tól is származott felperesi jövedelem és azt is, hogy a felperesnek nem kizárólag innét származtak jövedelmei.

Azonban a két tételt külön-külön vizsgálva tévesen jutott arra a következtetésre - és ennyiben az ítélet pontosításra szorult -, hogy külön-külön tényállításokról van szó.

Ezzel a két tétellel a cikk azt sugallja, hogy "A"-tól azért kapja a jövedelmeit a felperes, hogy "A" szószólója legyen.

Való tény, hogy "A"-tól is kap a felperes jövedelmet, azonban az ítéltábla álláspontja szerint ezt a való tényt a következő tétellel a cikk már hamis színben tünteti fel (fizetett szószólója). Az alperesnek a perben azt bizonyítania nem sikerült, hogy a felperest "A" azért fizette volna, hogy "A" álláspontját, állításait terjessze, "A"-t képviselje, ad absurdum: „szajkózza” "A" állításait.

A (2.)-s tétel a cikkben a következőképp szól szó szerint: „Az ellenzők és az ellenzék, különösen "A" és "E" többször hangoztatott vádja, hogy a testület azért zárt ülésen tárgyalta meg a kérdést, mert így akarom titokban tartani, hogy engem megvesztegettek. Mindezt a felperes a "C" vezetője hasonlóképpen szajkózta.” Ez a tétel - a fellebbezéssel ellentétben - nem állít mást, minthogy "A" - mások mellett - azzal vádolta a polgármestert, hogy a polgármestert megvesztegették. A „szajkózta” kifejezés azt jelenti, hogy a más által korábban állítottakat „szajkózó” folyamatosan ismétli, mások tudomására hozza saját állításaként.

Helyes a megyei bíróság azon álláspontja is, hogy az alperes által hivatkozott levél ezzel kapcsolatban még csak utalást sem tesz, éppen ellenkezőleg.

A fellebbezési állítással kapcsolatban a (4.) tétel vonatkozásában egyértelműen megállapítható, hogy a cikk a tételt tartalmazza: „**felperes** tehát hiába vádol, hogy az önkormányzat nem a város érdekét nézi”.

Ugyanakkor - szintén egyetértve teljes mértékben az elsőfokú bíróság itt kifejtett indokolásával - a már megjelölt levélből sem lehet ilyenre következtetni, az ilyen „vádat” még csupán közvetetten sem tartalmaz.

Az eljárás adataiból megállapítható, hogy a cikket "B" polgármester jegyezte, így az alperes oldalán a jogsértő magatartás nem valótlan tények állításával, hanem azok híresztelésével valósult meg.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet e körben is pontosította.

A fentiekre figyelemmel tehát az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét - azt kismértékben pontosítva - a rendelkező rész szerint helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet a Pp.252.§./2/ bekezdésén alapuló hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban született, így a jelen fellebbezési eljárás az Itv.51.§-a szerint illetékmentes.

Győr, 2009. évi április hó 23. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró